

مجلس نمایندگان در واکنش به اظهارات صالح روند رأی‌دهی به نامزدوزیران را تعلیق کرد

اطلاعات روز: مجلس نمایندگان در واکنش به اظهارات دو روز پیش امرالله صالح، معاون نخست ریاست‌جمهوری در مورد دست‌داشتن اعضای این مجلس در فساد، روند رأی‌دهی به...

صفحه ۲

کابل‌نان؛

گدایانی که با زاری زور می‌گویند

یکی از چهره‌های ناخوشایند کابل هزارچهره، حضور پر شمار گداهای معلول، پیر، جوان کودک،...

صفحه ۳

نگاه‌شی‌وارده‌زن

صفحه ۸

یادداشت‌روز

امتناع از ابزار شدن «مبارزه با فساد»

توجه امرالله صالح به سهم برخی از نمایندگان پارلمان در فساد و لزوم پایان‌دادن به مصونیت قضایی اعضای مجلس در سخنانش به کنفرانس ژنو (جنوا)، می‌تواند باب تازه‌ای در اراده و مبارزه‌ی جدی با فساد در کشور باز کند. در دو دهه‌ی گذشته، اعضای مجلس نمایندگان به کرات به دست‌داشتن در فساد با استفاده از مصونیت قضایی متهم شده است. اما این اولین بار است که مقام ارشدی در حد معاون نخست ریاست‌جمهوری، به صراحت، از لزوم پایان‌بخشیدن به مصونیت قضایی نمایندگان مجلس در راستای مبارزه با فساد اداری و دست‌داشتن اعضای این نهاد دولت در فساد، سخن می‌گوید.

مجلس نمایندگان در واکنش به اتهام آقای صالح، از او درخواست کرده است که برای اثبات ادعاهایش مدرک ارائه کند. علاوه بر آن، مجلس نمایندگان گفته از آقای صالح به‌صورت رسمی در نهادهای قضایی شکایت صورت خواهد گرفت. پارلمان کشور، تا ارائه‌شدن مدرک توسط معاون نخست ریاست‌جمهوری، جلسه‌ی ارائه‌ی برنامه‌های نامزدوزیران را تعلیق کرده و از رییس‌جمهور خواسته است معاون اولش را وادار به استعفا کند...

۲

روز دوم کنفرانس ژنو

بر حفظ دست‌آورهای دو دهه، حقوق زنان و اقلیت‌ها و برقراری آتش‌بس تأکید ویژه شد

۵

کانون امنیت در خون؛

دو انفجار در بامیان ۱۵ کشته و حدود ۶۰ زخمی بر جای گذاشت

اطلاعات روز: مسئولان صحنی در ولایت بامیان می‌گویند که دست‌کم ۱۵ نفر در نتیجه‌ی انفجار در مرکز این ولایت کشته و ۵۹ نفر دیگر زخمی شده‌اند. علی آقا ناصری، رییس صحت عامه بامیان در صحبت با روزنامه اطلاعات روز گفت که کشته و زخمیان که زنان و کودکان را نیز شامل می‌شود، به شفاخانه ولایتی بامیان منتقل شده‌اند. | صفحه ۲

من مهاجرم کارزار رفع مشکلات مهاجران افغان در ایران پنج‌هزار امضا گرفت

کریمه صبح وقتی از حومه‌ی شهر بزرگ تهران به دفترش کارش در یکی از نقاط مرکزی شهر تهران می‌آید و شام وقتی از همان مسیر | صفحه ۴

گزارش

گراف رو به بالا؛ در سال جاری خشونت‌های حاد علیه زنان افزایش یافته است

وزارت امور زنان می‌گویند خشونت بر زنان همچنان ادامه دارد. به گفته‌ی این نهاد هرچند با شروع بحران کرونا در کشور، خشونت‌های اجتماعی مانند آزار و اذیت جنسی و ندادن نفقه کاهش یافته، اما خشونت‌های حاد مثل قتل بیشتر شده است. به گفته‌ی مسئولان مراجعه‌کردن زنان به مراکز عدلی و قضایی در دوران کرونا سبب شده تا جنجال‌های کوچک خانوادگی منجر به قضایای کلان خشونت مثل قتل شود.

بیشترین قتل در سرپل، سمنگان و جوزجان رویا دادرس، سخن‌گوی وزارت امور زنان می‌گوید در سال ۱۳۹۹ هفت‌هزار و ۲۰۳ قضیه به ثبت رسیده که بیشتر این قضایا شامل خشونت‌های فیزیکی مانند لت‌وکوب است که یک‌هزار و...

۳

چرا «آن شب هیچ یک از مردان خانواده برنگشتند»؟

ماه اسد بود و در قزل‌آباد فصل خرم‌ن کوبی از راه رسیده بود؛ همراهش گویا طالبان هم وارد شهر شده بودند. میرمحمد و گل‌محمد اولین بار گندم را به خانه رساندند. از چاشت گذشته بود که دو برادر را طالبان بردند، تنها آن‌ها نه که حداقل ۱۶ عضو خانواده زهرا را هم بردند. این سرآغاز رنجی است که زهرا و سهیلا کشیده‌اند؛ کسانی که مانند هزاران خانواده‌ای دیگر بی‌دلیل چنان فاجعه‌ای را پشت سر گذاشته‌اند که بازگشتش پس از سال‌ها با اشک و درد غیرقابل وصفی همراه است.

کتاب آن شب هیچ یک از مردان خانواده برنگشتند، حاوی ۳۸ قصه از کسانی است که | صفحه ۴

تجربه

افغانانت برای شما

قیمت نه

بلکه کیفیت عرضه میدارد

SALES: +93 728 000 054
SUPPORT: +93 728 000 055

Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn, YouTube, WhatsApp icons

AFGHANET.COM

من_ مهاجرم

کارزار رفع مشکلات مهاجران افغان در ایران پنج‌هزار امضا گرفت

عبدالواحد حیدری گزارشگر

کریمه صبح وقتی از حومه‌ی شهر بزرگ تهران به دفترش کارش در یکی از نقاط مرکزی شهر تهران می‌آید در شام وقتی از همان مسیر به حومه‌ی شهر برمی‌گردد، چندین اتوبوس را سوار شده و در شبکه‌ی متروی تهران چندین خط را عوض می‌کند. این همه گشت‌وگذار بدون کارت الکترونیکی مترو و اتوبوس برای کریمه امکان‌پذیر نیست.

در سال‌های اخیر دولت ایران در بخش الکترونیکی‌سازی خدمات شهری اقدامات زیادی انجام داده و یا در حال اجرا است. پرداخت پول در ادارات دولتی و اکثر فروشگاه‌ها به‌صورت آنلاین و یا توسط کارت بانکی صورت می‌گیرد، برای استفاده‌کردن از خطوط مترو و سوارشدن اتوبوس‌های شهری داشتن کارت الکترونیکی الزامی است و این کارت در اکثر موارد بدون داشتن کارت بانکی شارژ نمی‌شود. به گفته‌ی کریمه، خرید نان از نانوایی هم بدون کارت بانکی ممکن نیست.

اما مهاجران افغان در این کشور از دسترسی به خدمات لازم درمانی شکایت دارند و گرفتن سیم و افتتاح حساب بانکی هم چالش‌های آن مهاجران با آن

روبه‌رویند. در روزهای اخیر شماری از مهاجران افغانستان برای رسیدگی به این مشکلات‌شان کارزاری را با هشتک #منم_ مهاجرم آغاز کرده‌است که با واکنش‌های مختلف از سوی مهاجران افغان در ایران، شهروندان ایرانی و مقامات ایرانی مواجه شد است.

کارزار #منم مهاجرم!

ظهیر کابلی، جوانی است که چندین سال می‌شود در یکی از منطقه‌های شهر قم ایران زندگی می‌کند. حالا که همه پرداخت‌های

از طریق کارت بانکی صورت می‌گیرد، ظهیر حدود چهار هفته پیش همراه مادرش به یکی از شاخه‌های بانک خصوصی ملت

تحلیل

اما سه بود و در فزل آباد فصل خرمن‌کوبی از راه رسیده بود، همراهش گویا طالبان هم وارد شهر شده بودند. میرمحمد و گل‌محمد اولین بار گندم را به خانه رساندند. از جاشت گذشته بود که دو برادر را طالبان بردند، تنها آن‌ها نه که حداقل ۱۶ عضو خانواده زهرا را هم بردند. این سرآغاز رنجی است که زهرا و سه‌پسالا کشیده‌اند؛ کسانی که مانند هزاران خانواده‌ای دیگر بی‌دلیل چنان فاجعه‌ای را پشت سر گذاشته‌اند که بازگفتنش پس از سال‌ها با اشک و درد غیرقابل وصفی همراه است.

کتاب آن شب هیچ یک از مردان خانواده برگزشتند، حاوی ۲۸ قصه از کسانی است که دست‌کم یکی از اعضای خانواده‌شان را به فجع‌ترین شکل ممکن از دست داده‌اند. به همین سبب سرگذشت‌ها واقعی است، کسانی که زخم‌های‌شان را باز می‌کنند و از درد‌های‌شان حرف می‌زنند هنوز زنده‌اند. این

گزارش

آقای وزیر هنوز هم به مهاجرین سیم‌کارت نمی‌دهند

عکس: خبرگزاری شفقنا

۶

نعیم زاړع، کاربری دیگری نوشته: «وقتش است که جدا شویم. ما ایرانی‌ها هم به کارزار تلاش برای احقاق حقوق مهاجران پیبوندیم. برادران! خواهان افغان ما سال‌ها در این کشور زندگی کردند، چرا نباید از ابتدایی‌ترین حقوق برخوردار داشتیم سیم‌کارت حق همه ساکنین این سرزمین است.»

که مدتی است سیم‌کارت‌های مهاجران افغانستانی به دلایل نامعلوم و به گونه‌ای سلیقه‌ای مسدود می‌شود. این امر باعث شده کودکان و دانش‌آموزان مهاجر به آموزش آنلاین دسترسی نداشته باشند و از حق مسلم آموزش محروم شوند. بدیهی است رفع مشکل ثبت سیمکارت و حساب‌های بانکی که مستلزم تعیین تکلیف مهاجران عنوان «درخواست اقدام فوری برای رفع مشکلات مهاجران از جمله مسائل درمانی، افتتاح حساب بانکی و خرید سیمکارت» راه‌اندازی می‌کند.

در متن درخواستی این کارزار که به آدرس وزارت داخله ایران نوشته شده، آمده است: «برخی مشکلات خاص دام‌گیر مهاجران افغانستانی در ایران شده و در صورت عدم رسیدگی به‌موقع ممکن است با فاجعه انسانی روبه‌رو شویم.» در مورد ارائه خدمات سیم‌کارت و حساب بانکی می‌گوید که در بخش ارائه‌ی

www.etilaatroz.com

به بخش افغانستان خبرگزاری شفقنا در مورد ارائه خدمات درمانی به مهاجران افغان گفته است: «موج اول و دوم کرونا به سختی افغانستانی‌ها را پذیرش می‌کردند و حتا به‌راحتی اجازه ورود نمی‌دادند و ما به همراه بعضی از دوستان‌مان به منزل هم وطن‌مان برای ویزیت، درمان و حتا تهیه دارو می‌رفتیم. در موج سوم تعداد بیماران بد حال زیاد شد و رسیدگی در منزل نیز دیگر امکان‌پذیر نبود. با رایزنی‌هایی که صورت گرفت پذیرش بیمارهای افغانستانی هم شروع شد و حالا که ما در اوج کرونا قرار داریم بیماران مهاجر نیز با همان شرایطی که برای دوستان ایرانی وجود دارد هم در بیمارستان‌های خصوصی و هم دولتی پذیرش می‌شوند.»

در ماه‌های اخیر که ویروس کرونا در منطقه شیوع پیدا کرده است، ایران یکی از کشورهای است ویروس کرونا در آن همه‌گیر شده است و در حال حاضر موج سوم شیوع کرونا را سپری می‌کند.

در ماه‌های اخیر که ویروس کرونا در منطقه شیوع پیدا کرده است، ایران یکی از کشورهای است ویروس کرونا در آن همه‌گیر شده است و در حال حاضر موج سوم شیوع کرونا را سپری می‌کند.

سیم‌کارت و افتتاح حساب بانکی سلیقه‌ای برخورد می‌شود: «بهار همین سال من رفته در یک بانک برای خودم حساب باز کردم و کارتم را برای چهار سال تمدید کرد، اما همین چند روز پیش که می‌خواستیم برای خواهرم حساب بانکی باز کنیم، همین بانک حساب باز نکرد.»

بخشی از این کارزار روی خدمات درمانی مهاجران تمرکز دار که در متن درخواستی در مورد ارائه خدمات درمانی نوشته شده است: «با توجه به این‌که هزینه‌های بستری کرونا در شرایط حد خصوصا بستری در بخش مراقبت‌های ویژه بسیار هزینه‌بر است، بسیاری از بیماران فاقد مدرک مهاجر به‌دلیل همین هزینه‌های سرسام‌آور در گوشه خانه‌های خود در بدترین شرایط با مرگ دست‌وپنجه نرم می‌کنند.»

علی ابراهیمی، فعال مهاجر می‌گوید، مهاجران بیمه ندارند و مصارف درمانی‌شان به‌صورت آزاد حساب می‌شود. به گفته آقای ابراهیمی، مصارف درمانی مهاجران که با پاسپورت در ایران زندگی می‌کنند به‌اندازه افرادی که به ایران می‌آیند، توریست خارجی که به ایران می‌آیند، حساب می‌شود که «این هزینه متناسفانه بالا است. مرده‌های زیادی را ما داریم

که شفاخانه‌های خصوصی متفاوت‌تر از کسبی می‌سنجد که خیلی متفاوت‌تر از کسبی است که اکارت! آمایش دارد.» تا هنوز هیچ کدام آمار رسمی و غیررسمی وجود ندارد که چه تعداد مهاجران افغانستان در ایران به ویروس کرونا مبتلا شده و جان باخته است. اما زینب رضایی، یکی از اکثران خدمات‌های افغانستان در ایران در بخش مبارزه با کرونا فعالیت دارد

نیز خواندن این قصه‌ها اصلا آسان نیست، خواننده با سرگذشت کسانی روبه‌روست که تلخ‌ترین مصیبت‌ها در جریان جنگ و پس از آن با پوست و استخوان تجربه کرده‌اند. هر صفحه دردی را می‌گشاید که هنوز زخم‌هاین تازه است؛ زخم‌هایی که به‌ندرت در رسانه‌ها و حوزه‌ی عمومی دیده یا در موردش حرف زده شده است. اهمیت کار نیز در همین است که توانسته روایتی صادقانه از اکثریت بی‌صدا و مردم عادی را که گاهی حتا نقش و نظر چندانی در مسائل سیاسی نیز نداشته‌اند در دست دهد، و آینه‌ای‌ست از پیامدهای دردناکی که حاکمیت‌های خودکامه، سرزمین بی‌دولت و جنگ، بر سر فعالان سیاسی یا بی‌دلیل یا بی‌دلیل موچه و ویرایش می‌کردند، می‌آورد.

برای این‌که بتوانیم به درک فرآینر از رنج قربانیان دست یابیم، هدفی که این پروژه دنبال می‌کند، ناگزیریم تمهیداتی سنجیم که بتواند به خواننده‌شدن و شنیده‌شدن قصه‌های قربانیان کمک کند. به‌نظرم رسید که دو-سه نکته را در این مورد پیشنهاد می‌کنم. عرضه‌ی رایگان و همگانی با استفاده از تمامی پلتفرم‌های انتشار کتاب، با توجه به ضعفی که در توزیع و نشر کتاب‌های‌اغذی چنان بی‌رحمانه کشته شدند؟

۵| چهارشنبه ۵ قوس ۱۳۹۹ | سال نهم | شماره ۲۰۳۳| **اطلاعات روز** |

گزارش

روز دوم کنفرانس ژنو

بر حفظ دست‌آوره‌ای دو دهه، حقوق زنان و اقلیت‌ها و برقراری آتش‌بس تأکید ویژه شد

محمد اشرف غنی، رئیس‌جمهوری افغانستان در کنفرانس ژنو گفت که رویکرد دولت او بر سه اصل صلح‌سازی، دولت‌سازی و مارکیّت‌سازی (ایجاد بازار) استوار است. آقای غنی با اشاره به این که اولویت مهم مردم افغانستان تأمین صلح پایدار است، گفت که رسیدن به هدف مطلوب -افغانستان مستقل، متحد و دموکراتیک در صلح با خود، منطقه و جهان که توانایی حراست و توسعه دستاوردهای دو دهه گذشته را دارد- دیدگاه مشترک حکومت، مردم افغانستان و جامعه جهانی است.

او تأکید کرد که باید حکومت، جامعه مدنی و مردم افغانستان همراه با همکاران بین‌المللی، روی تطبیق مؤلفه‌های اعمار صلح تمرکز نمایند: «سنخه دوم چارچوب ملی اکتشاف و صلح افغانستان چارچوبی است که چگونگی اعمار صلح در افغانستان کنونی را ترسیم خواهد کرد.» رئیس‌جمهور

ایجاد شرایط فاه، کاهش فقر، بهبود وضعیت معیشتی مردم و اشتغال‌زایی را اقداماتی برای برقراری صلح پایدار دانست و گفت که مارکیّت‌سازی و دولت‌سازی رابطه جدایی‌ناپذیر با اعمار صلح دارند.

آقای غنی در بخش دیگر از صحبت‌های خود بر حاکمیت قانون و مبارزه علیه فساد و اتصال منطقه‌ای و نقش افغانستان منحیت یک مرکز و محور را برای چهار نوع اتصال – ترانسپورت، انرژی، صنعت و تجارت و دیجیتال- تأکید کرد و افزود که اتصال منطقه‌ای نه تنها برای تحقق اجندای ایجاد بازار و دولت‌سازی مهم است، بلکه برای اجندای اعمار صلح نیز یک امر کلیدی می‌باشد، رئیس‌جمهور غنی گفت که فساد به‌عنوان یک چالش بزرگ در تمام سطوح وجود داشته، اما در جریان پنج سال گذشته در این زمینه پیش‌رفت‌های شده است.

رئیس‌جمهور غنی از همکاری بین‌المللی افغانستان خواست که با دولت افغانستان کمک کند تا با امکانات کمتر، کار بیشتر را انجام دهد: «فزون بر تعهدات معمول برای کمک‌ها، ما باید در انواع تضمین‌ها و بیمه‌های مالی تمرکز کنیم که به ما کمک کند تا اجندای اتصال منطقه‌ای را تحقق بخشیم و به‌طور ویژه در سکتورهای انرژی و ترانسپورت، تمرکز نماییم.»

او همچنان گفت: «نتیجه نهایی کار ما و مزیت مشارکت که به آن تعهد کرده‌ایم زمانی حاصل می‌شود که جنگ، فقر و تهدید ویروس کرونا را پشت سر بگذاریم. من مطمئن هستم که با تلاش‌های مشترک، قادر خواهیم شد که یک آینده مثبت، مرفه و صلح‌آمیز را برای افغانستان رقم بزنیم.»

در نشست دیروز و نهایی کنفرانس ژنو نمایندگان کشورها به‌ویژه کشورهای غربی بر حفظ دست‌آوره‌های ۱۹ سال گذشته در افغانستان و استمرار آن در صورت ویژه تأکید کردند. آنان گفتند که در دو دهه گذشته، جامعه مدنی، رسانه‌های آزاد و نهادهای آموزشی و تحصیلی شکل گرفته است که پس از این نیز باید حفظ و تقویت شود. یکی از موضوعات که به صورت ویژه از سوی اکثر کشورها بر آن تأکید شد، حفظ حقوق زنان و اقلیت‌ها بود. بیشتر کشورهای منطقه هرچند مقدار کمک نقدی خود را مشخص نکردند، اما اعلام کردند که به ادامه همکاری با افغانستان در بخش تجارت، حمل و نقل، ساخت زیربناها و روند صلح ادامه می‌دهند.

در روز نخست کنفرانس ژنو چهار نشست جانبی برگزار شد که در مورد تأمین صلح پایدار با تأکید بر تضمین و تقویت حقوق بشر و مشارکت زنان و ادغام مجدد مهاجران و برگشت‌کنندگان، اتصال منطقه‌ای، روش‌های سازمانی و اجتماعی برای مبارزه با فساد و اولویت‌های اقتصادی و مؤثرتب کمک‌ها بحث شد. در کنفرانس ژنو ۲۰۲۰ نمایندگان حدود ۱۰۰ کشور و سازمان‌های بین‌المللی حضور داشتند که اکثراً از طریق ویدپو در این نشست وصل بودند.

اطلاعات روز: اشتراک‌کنندگان روز دوم و پایانی کنفرانس ژنو

(کنفرانس ۲۰۲۰ افغانستان) بر حفظ و تقویت دست‌آوره‌ای دو دهه اخیر، برقراری آتش‌بس فوری، محافظت از حقوق بشر به‌ویژه حقوق زنان، اقلیت‌های قومی و مذهبی و قربانیان جنگ در روند صلح، مبارزه جدی با فساد، تقویت دموکراسی و حاکمیت قانون تأکید کردند.

شمار زیادی از کشورها ضمن تأکید بر موارد بالا متعهد شدند که در چهار سال آینده به حمایت مالی از افغانستان ادامه می‌دهند.

تا لفظه‌ی نوشتن این گزارش، مجموع کمک‌های مالی تعهدشده برای چهار سال آینده افغانستان نهایی نشده بود، از این میزان کمک‌های تعهدشده‌ی مالی کشورها در این گزارش نیامده است.

صرف در مرحله اول که بیش از ۱۰ کشور تعهدات مالی‌شان را اعلام کردند، به گفته‌ی وزارت مالیه حدود شش میلیارد دالر برای جهرمی موافق نیستند.

در همین حال، گران هیواد، سخنگوی وزارت خارجه کشور به اطلاعات روز می‌گوید که شماری از مهاجران افغانستان در ایران که اسناد و مدارک لازم را ندارند در سکتورهای بانکی و مخابرات با مشکلات مواجه می‌شوند و به همین دلیل دولت افغانستان نیازمند راه‌حلی است که بتواند مشکل مهاجران را برطرف کند. او افزود که مهاجران با مشکلات مواجه می‌شوند و به همین دلیل دولت افغانستان نیازمند راه‌حلی است که بتواند مشکل مهاجران را برطرف کند.

آقای هیواد می‌گوید که سفارت افغانستان در تهران با مقامات ایرانی روی حل این مشکلات ترازینی می‌کند. سخنگوی وزارت خارجه می‌گوید که دو روز پیش (دو شنبه، ۳ قوس) عبدالغفور لیوال، سفیر افغانستان در تهران با ابراهیم قالی‌اف، رئیس مجلس نمایندگان ایران در مورد حل این مشکلات مهاجران دیدار کرده است.

وجود دارد، به ساده‌ترشدن دسترسی به این کتاب کمک می‌کند. پاره‌ای از اشکالات در صورت‌بندی قصه‌ها و برگردان دقیق‌تر شکل گفتاری یک کلمه به نوشتار مرتبط است. به این معنا که لازم است قصه‌ها یک‌دست باشد و بریدی‌های ناشی از طرح سوال صاحب‌کفیننده به هنگام مصاحبه با قربانی، نباید مسیر قصه‌ها را پیوسته عوض کند یا قصه را دشوارفهم سازد. ما در میانه‌ی یک قصه گاه حتا تا مرز حدس‌زدن این‌که چه می‌کشد، چه پرسیده که قربانی به تنه‌پخته افتاده، پیش می‌رویم. در طول کتاب صدای روایان مشخص است، بی‌آن‌که بدانییم وفاداری صدردرد به پیاده‌کردن و ویرایش مصاحبه با همان روالی که انجام شده، می‌تواند به منظور بهترشدن متن کنار گذاشته شود.

همان‌طور که در مقدمه کتاب آمده، باید منتظر انتشار جلد‌های بعدی قصه‌های قربانیان باشیم، اما پیش از آن این کتاب با ما دعوت می‌کند که تا به صحنه‌های کشتار و ترور و زندان و اختطاف بی‌دلیل خیره شویم و بیرسیم آن‌ها به چه جرمی چنان بی‌رحمانه کشته شدند؟

دیبر کل سازمان ملل متحد مآلکرات جاری صلح دوحه را یک فرصت مهم خواند و حملات اخیر علیه غیرنظامیان را شنیع توصیف کرد و گفت که نگران ادامه سطلح بالایی خشونت است. گوتزش خواستار دوبرابرشدن تلاش‌ها برای آتش‌بس فوری و بدون قید و شرط شد تا جان مردم نجات یابد و از گسترش بیماری کرونا جلوگیری شود.

دیبر کل سازمان ملل متحد، جنگ، فقر و تطبیق نابرابر قانون را از چالش‌های اصلی مردم افغانستان عنوان کرد.

است که می‌گفتند «انسان، معیار همه‌چیز است».

منظور از ذکر این نکات به هیچ‌وجه حرف زدن در مورد فلسفه غرب و آسیب‌شناسی آن نیست، بلکه اقدامی است در جهت این که بیان کنیم چگونه تفکر گاهی به سمتی گرایش پیدا می‌کند که وجود «دیگری» را عمیقاً نفی می‌کند و آن را نادیده می‌گیرد. همان‌طور که تذکر داده شد این طرز تفکر ریشه در خودمحموری و خودبرتنداری بیش از اندازه دارد. وقتی یک فرد یا یک طبقه تمام بود و نبود عالم را برحسب اندیشه خودشان معنا کنند، وجود دیگری را به راحتی انکار می‌کنند. نگاه شی‌واره به زن و برخورد با آن‌ها همچون یک ابزار صرف - در کنار عوامل فرهنگی و حتا تاریخی دیگر - از همین جاها می‌آید. وقتی کسی فکر کند که همه‌چیز در عالم به او برمی‌گردد و همه‌چیز از برای او است پس عجیب نیست که نگاه شی‌واره به انسان‌های اطرافش داشته باشد و دیگران را مشت‌ی از اشیایی بدانند که همه در خدمت او هستند.

رمان «ناشاد» به‌صورت واضح نشان می‌دهد نگاه مرد، و فراتر از آن نگاه جامعه، نسبت به زن نگاهی از بالا به پایین است. نتیجه این طرز دید این است که زن را تبدیل به یک ابزار و شی صرف می‌کند؛ موجودی که نه از خودش اراده دارد و نه هویت. ناشاد کاملاً مفعول است و هیچ اراده‌ای بر اعمال و زندگی‌اش ندارد. بر همین مبنا، تمام حق و حقوق ناشاد از سلب شده است. این کار قطعاً به آن دلیل صورت گرفته است که او یک زن است. در جامعه‌ای مثل افغانستان که باورهای دینی سخت‌وسخت در مورد زنان وجود دارد، هیچ‌گاه به زنان به‌عنوان یک موجود انسانی نگاه نمی‌شود. به‌نظر می‌رسد انسان بودن این‌جا فقط مترادف «مرد» بودن است و «زن» هیچ سهمی از این معادله نبرده است. در بخشی از رمان «ناشاد» می‌خوانیم «و باز آغا صاحب تو را به زور عصاچوب‌ها و گرمشتی‌هایش که به پشت و پهلوهایت می‌زد، به زیرخانه می‌آورد و خودش هم خبرت را می‌گرفت و پهره‌داری‌ات را می‌کرد. می‌گفت دختر نبودی خوب، باز وقتی بود یا باید در خانه‌ی شوی باشد یا در گور...» (ص ۴۵).

ناشاد نیاز عاطفی را تا اعماق وجودش حس می‌کند اما چون او یک زن است واضح است که به هیچ‌وجه حق داده نمی‌شود حتا درباره این نیازهایش حرف بزند چه رسد به این که آن را تأمین کند. ناشاد احساس می‌کند کسی باید باشد تا با او همدردی کند؛ حرف‌هایش را بشنود و به نیازهایش پاسخ بدهد. تعقیب و گریزهای مرد همسایه در شب تاریک که توأم با ترس و وحشت همراه است تلاش‌های کوچک و در عین‌حال معنادار ناشاد برای پاسخ‌گویی به این نیازهایش است. اما هرگز او به این خواسته‌هایش نمی‌رسد. بنابراین، ناشاد یک دردنامه است، دردنامه‌ای کسی که هیچ مخاطبی ندارد. او مجبور است به تنهایی غم‌ها و دردهایش را حمل کند و در کنار آن با محدودیت‌ها و دشواری‌های دنیای زنان نیز کنار بیاید. «فکر می‌کنی چند بجه‌ی شب باشد؟ باز فکر ساعت را کرده‌ای. مگر در این سال‌ها چی فایده کرده‌ای وقتی که فهمیده‌ای که ساعت چند بجه بوده است» (ناشاد، ص ۱۲۲).

دینی و بنیادگرا جایگاهی ندارد. از این است که بیشترین خشونت‌ها و اعمال غیربشری در جوامع دینی و سنتی علیه زنان صورت می‌گیرد. برای فهم این موضوع لازم نیست به تئوری‌پردازی و بحث‌های نظری روی بیاوریم، کافی‌ست نیم‌نگاهی به وضعیت دور و اطرافمان داشته باشیم تا وضعیت را درک کنیم. یکی از نمونه‌های کوچک این مورد وضعیتی است که رمان «ناشاد» آن را توصیف کرده است. به عبارت دیگر، عقل مذکر و مردسالار این امکان را فراهم می‌کند که زندگی‌های چون زندگی «ناشاد» شکل بگیرد.

فضای کلی رمان «ناشاد» بیان‌گر نوعی وحشی‌گری و در عین‌حال محرومیت است. رمان با این جملات سهمناک پدر ناشاد آغاز می‌شود: «می‌شنوی، ا دختر!»، «دختر پدر لعنت!...».

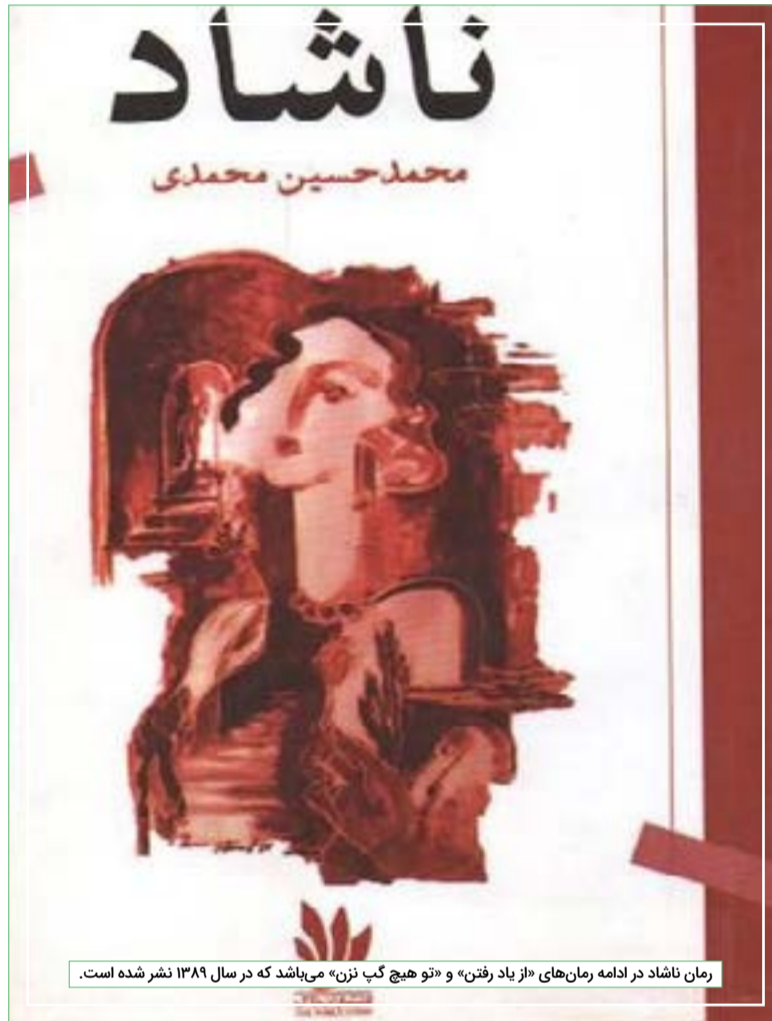
ناشاد هم‌زمان با این که در زیرخانه تاریک و نامناسب زندگی می‌کند باید به کارهای خانه نیز رسیدگی کند. ولی او اغلب برای رسیدگی به امورات و کارهای خانه شب‌ها از زیرخانه‌ی تاریک بیرون می‌شود. به‌نظر می‌رسد او حق ندارد روزها از زیرخانه بیرون شود. او باید مدام در همان زیرخانه بماند، باید تمام دردها و مصیبت‌هایش را در همان‌جا تحمل کند: «صبح که می‌شود خودت را باید در تاریکی این زیرخانه گم کنی. زیرخانه همیشه غمی را در دلت می‌آورد. غمت اندک‌اندک کلان می‌شود و کلان می‌شود و می‌پندد و باز به کفیدن می‌رسد. غمت که کفید باز آب دیده می‌شود و از چشم‌هایت می‌برآید. بوبویت می‌گوید نمان که غم در درونت خانه کند. گریان کن تا غمت آب‌دیده شود و از چشم‌هایت برآید. از درونت برآید. غم اگر در درونت ماند، باز کلان شده کلان شده می‌رود و سخت می‌شود، سنگ‌واری می‌شود، و در درونت می‌ماند و غم‌درون می‌شوی» (ناشاد، ص ۶۵). ناشاد همدمی ندارد؛ نه‌تنها همدمی ندارد، بلکه حتا تنهایی‌هایش نیز مدیریت شده است. او اجازه انجم خصوصی‌ترین کارهایش را ندارد. این امر نشان‌دهنده اوج استبداد و محرومیت زن از حقوقش به‌عنوان یک موجود انسانی محسوب می‌شود.

زن همچون ابزار-شی

تفکر، مثل هر پدیده دیگری، از گزند آسیب‌ها در امان نیست. در واقع، ناگوارترین و خون‌بارترین اتفاقات تاریخ بشر ریشه در تفکر ناسالم و مریض داشته است، و ماهیت آدمی نیز براساس همین تفکر و اندیشه‌اش معنا می‌شود. همان‌طور که مولوی وجود آدمی را به «اندیشه» تقلیل داد و مابقی را جز «استخوان و ریشه» چیزی دیگر نمی‌دانست. اما یکی از این آفت‌هایی که دامن‌گیر تفکر و اندیشه می‌شود همان خودمحموری است که رنه دکارت بارها به این موضوع اشاره داشته است. بعدها کسانی چون هایدگر طرز تفکر دکارت را از اساس نقد می‌کنند، زیرا به باور این فیلسوفان رنه کارت از نوعی سولبسیسم مغرط طرفداری می‌کند. طرز تفکر دکارت عمیقاً بقیه موجودات و طبیعت را نادیده می‌گیرد. برای دکارت بود و نبود عالم در وجود انسان خلاصه می‌شود. احتمالاً تفکر دکارت بیان سخن سوفسطائیان به گونه دیگر

نگاه شی‌واره به زن

عباس اسدیان

رمان ناشاد در ادامه رمان‌های «از یاد رفتن» و «تو هیچ کپ زن» می‌باشد که در سال ۱۳۸۹ نشر شده است.

از آن سلب کرده، سفر خارجی بدون یک همراه محرم برای زنان را ممنوع قلمداد کرده و بعضی موارد دیگر.

سنت حاکم در جوامع دینی مثل افغانستان از زن به‌عنوان «موجود» نام برده می‌برد که از عقل کافی برخوردار نیست. اما از آنجایی که قوه تعقل و تفکر به‌عنوان درشت‌ترین و مهم‌ترین شناسه آدم‌ها قلمداد می‌شود داشتن چنین طرز دید از هر لحاظ می‌تواند بدترین تأثیر را بر روی جنس زن داشته باشد. در این سنت دینی عقلانیت به جنس مذکر اختصاص داده شده و فقط مردان عقل سلیم دارند، و از این رو آن که باید همه‌کاره باشد «مرد» است و نه «زن». نفس چنین باور می‌تواند به نوبه خودش ریشه‌های خشونت علیه زنان را برجسته کند. چون زمانی که یک انسان از عقل کامل برخوردار نباشد از حق انجام خیلی کارها و دسترسی داشتن به چیزهای حیاتی محروم نگه‌داشته می‌شود. نداشتن عقلانیت کافی جایگاه یک موجود انسانی را خودبه‌خود از زنان سلب می‌کند. در واقع، نتیجه‌ای منطقی استدلال حاضر این است که زن در جوامع

رمان جدی و خواندنی می‌کند اشاره‌های جسته‌وگریخته نسبت به جایگاه زنان در جامعه، و یا نوعیت طرز تفکر و استدلالی است که از آن در مواجهه با زن‌ها کار می‌گیریم.

عقل مذکر

احتمالاً ترکیب کلمه «عقل» و «مذکر» خوشایند و منطقی به‌نظر نمی‌رسد، اما این مهم نیست. منظور من در این‌جا از «عقل مذکر» مبثی نیست که ژنویو لوید تحت عنوان «عقل مذکر؛ مردانگی و زنانگی در فلسفه غرب» پیش کشیده است، بلکه وام‌گیری از این عنوان به‌خاطر به میان آوردن دیدگاهی است که ادیان ابراهیمی نسبت به زنان و میزان بهر‌مندی‌شان از نیروی به‌نام «عقل» مطرح کرده است.

به‌صورت کلی، به‌نظر می‌رسد ادیان ابراهیمی نگاه سونگر و نه‌چندان عقلانی نسبت به زنان دارد. به‌عنوان نمونه، در دین اسلام از زن به‌عنوان موجودی نام برده می‌شود که «ناقص‌العقل» است. البته در کنار این‌ها، همه می‌دانیم که در دین اسلام سهم زن از میراث را به اندازه نصف مرد تعیین کرده، حق قضاوت را

امروز، روز جهانی «منع خشونت علیه زنان» است. از این روز در تمام کشورهای تجلیل می‌شود و از سیاستمداران گرفته تا ورزش‌کاران و مردمان عادی از این پروسه حمایت می‌کنند. به‌عنوان نمونه، تمام بازیکنان فوتبال لیگ ایتالیا در هفته قبلی با مالیدن رنگ سرخ بر گونه‌هایشان از روز جهانی «منع خشونت علیه زنان» حمایت کردند. در افغانستان اما وضعیت طور دیگر است. در این‌جا نه‌تنها مردمان عادی بلکه سیاستمداران و شخصیت‌های مهم آن نیز علیه زنان خشونت به کار می‌گیرند. در بخش ورزش که همگی ماجرای کرام‌الدین کریم (رییس فدراسیون فوتبال افغانستان) را می‌دانید. من به همین مناسبت نگاه اجمالی به رمان «ناشاد»، که چند روز زندگی مشقت‌بار یک دختر نوجوان در ولایت بلخ را روایت کرده است، انداخته‌ام. البته لازم به تذکر است آنچه که خوانش این اثر - و هر اثر دیگر - را برایم مهم می‌کند «موضوع» و «محتوا»ی آن است نه ساختار و شگردهای ادبی. البته در عین حال این نکته به معنای بی‌اهمیت جلوه‌دادن چگونگی ساختار یک اثر و بقیه مباحث مربوط به آن نمی‌باشد.

رمان «ناشاد»، نوشته‌ی محمدحسین محمدی، وضعیت زندگی دختری به‌نام ناشاد - که البته اگر نام واقعی‌اش باشد - در ایام عادت ماهوار را بازگویی می‌کند. با وجودی که رمان سرگذشت ناگوار چندروزه این دختر را بیان می‌کند، اما به‌نظر می‌رسد همین چند روز بازگوکننده کل زندگی‌اش است. در این رمان، به جز در چند مورد معدود، نامی از دختر برده نمی‌شود. گویا به‌نظر می‌رسد حتا ذکر کردن اسم دختر نوعی مصیبت و گناه محسوب می‌شود. در کنار این، نویسنده توجه زیاد به توصیف حالات روحی و جسمی ناشاد به خرج داده است. از یک منظر، در واقع نقطه قوت رمان همین توصیف حالات روحی و جسمی ناشاد است. زیرا توصیف این وضعیت دقیقاً بازگویی همان حالت‌های زنانه است که با وجودی که بسیار مهم است، اما در عین حال هیچ‌گاه درباره آن حرف زده نمی‌شود. همه به این موضوع نگاه بد و منفی دارند. کسی حق ندارد در مورد این که یک زن در حین عادت ماهوار با چه چالش‌هایی مواجه است، حرف بزند. بر همین اساس، باور من این است که وضعیت ناشاد در این رمان بیان‌کننده وضعیت تمام زنان افغانستانی است. اگرچند در این اواخر تک‌توک زنان فمینیست و لیبرال نیز هر از گاهی در رسانه‌ها دیده می‌شوند اما فاصله‌ای که میان این افراد و کل زنان جامعه وجود دارد پرنشدنی است. نکته اساسی این است که وضعیت کلی زنان افغان را به هیچ‌وجه نمی‌شود برحسب فعالیت‌های هنرمندان و فمینیست‌های این کشور توصیف کرد. سرگذشت ناشاد توصیف دقیق از وضعیت یک زن - خصوصاً دختری که تازه به سن بلوغ می‌رسد - در جامعه افغانستان است.

در این مورد که به‌لحاظ فیزیولوژیکی زنان چه ویژگی‌ها و محدودیت‌هایی دارد مناقشه‌ای وجود ندارد، زیرا زنان در هرجا که باشند با این وضعیت درگیر خواهند بود. اما نکته اساسی وضع اجتماعی و جایگاه زنان در جامعه است. آنچه که رمان «ناشاد» را تبدیل به یک

اندام متناسب و عضلاتی در دو ماه

برای معلومات بیشتر:

+93 (0) 798 111 555 | +93 (0) 229 555 111

کارته دوار | قلعه فتح الله | سرتک عمومی قلعه فتح الله، بین سرتک ۲ و ۳، سعادت پور، کابل، افغانستان | F45 Training Kabul | www.f45.af/info